

Asia: VN/24309/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tutkimus- ja innovaationeuvostosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknologiateollisuus kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi tutkimus- ja innovaationeuvostosta. Tutkimus- ja innovaationeuvoston (TIN) rooli on viime vuosina kutistunut vähäiseksi ja sen toimintaa on tarpeen vahvistaa merkittävästi parlamentaarisen TKI-työryhmän linjausten suuntaisesti. Tuemme hallituksen aloitetta TINin vahvistamiseksi.

Elinkeinoelämä tekee yli 2/3 kaikista tutkimus- ja kehittämisinvestoinneista

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla on ratkaiseva merkitys Suomen tulevaisuuden hyvinvoinnin ja vaurauden rakentamisessa. Yli 2/3 tutkimus- ja kehittämistoiminnan investoinneista Suomessa tekee elinkeinoelämä, joten elinkeinoelämän roolin TINin toiminnassa tulee olla keskeinen. Valtio on sitoutunut nostamaan julkiset tutkimus- ja kehitysinvestoinnit 1,2 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoteen 2030 mennessä. Yksityisen sektorin rahoitusosuus on tähän verrattuna yli kaksinkertainen. Teknologiateollisuuden jäsenyritykset tekevät noin 2/3 kaikista yksityisen sektorin tutkimus- ja innovaatioinvestoinneista.

Yksityiskohtaiset kommentit asetusehdotukseen

1. Tutkimus- ja innovaationeuvoston päätösvalta: TINille asetettujen tehtävien menestykselliseksi hoitamiseksi sillä tulee olla todellista päätösvaltaa koskien tutkimus- ja innovaatiopolitiikan strategisia päätöksiä (tehtävä 1) ja rahoituksen suuntausta (tehtävä 4). Vain päätösvalta luo TINille riittävän vaikuttavuuden. Valtioneuvoston ei tule muodollisissa päätöksissään poiketa TINin tekemistä strategisista linjauksista ellei tähän ole poikkeuksellista painavaa syytä.

2. Maakuvan edistäminen: TKI-toiminnan positiivisen Suomi-kuvan edistäminen on kannatettava ja tärkeä tehtävä, joka onnistuakseen edellyttää erillistä resursointia.

3. Puheenjohtajat: TINin 1. varapuheenjohtajan tulee olla Teknologiateollisuuden nimeämä yritysedustaja. Tämä varmistaa yritysten näkökulman huomioinnin tutkimus- ja innovaatiopolitiikan kehittämisessä ja julkisten TKI-investointien riittävän vipuvaikutuksen kansantalouden kasvuun.

4. Jäsenet: TINin muut kuin ministerijäsenet tulee valita siten, että elinkeinoelämästä valitaan neljä jäsentä ja tutkimuslaitoksista, yliopistoista ja ammattikorkeakouluista kustakin yksi. Neuvoston kokoonpanon tulee heijastaa yksityisen sektorin tutkimus- ja innovaatiopanostusten osuutta Suomen TKI-investointien kokonaisuudesta.

5. Pysyvät asiantuntijat: TINin pysyvistä asiantuntijoista vähintään puolet tulee nimetä elinkeinoelämästä.

6. Kotipaikka ja resurssit: Ehdotukset TINin toiminnan siirtämisestä suoraan valtioneuvoston kanslian (VNK) toimialan piiriin ja pysyvän VNK-johtoisen sihteeristön asettamisesta ovat kannatettavia TINin laajennettujen tehtävien hyvän valmistelun ja toimeenpanon varmistamiseksi.

7. Elinkeinoelämän edustus sihteeristössä: Ehdotamme, että sihteeristöön nimetään virkahenkilöiden lisäksi 2-3 osa- tai täysiaikaista elinkeinoelämän edustajaa, joiden kustannukset rahoittaa elinkeinoelämä. Yksi elinkeinoelämän sihteeristöjäsen tulee Teknologiateollisuudesta.

8. Asiantuntijaverkostot: Asiantuntijaverkostojen hyödyntäminen on kannatettavaa, ja niissä tulee olla vähintään puolet elinkeinoelämän edustajia jotta varmistetaan julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyön vahvistuminen. Temaattiset ryhmät tulisi koota neuvoston tehtävien mukaisesti.

Mannonen Matti
Teknologiateollisuus ry - Johtaja, Uudistuva teollisuus